

Sygn. akt XVI GC 541/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w W. XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Stryjecka

Protokolant: Karolina Bartosiak

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2014 roku w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko P. R. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...)

o zapłatę

I. zasądza od P. R. (1) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 36.039,00 zł (trzydzieści sześć tysięcy trzydzieści dziewięć złotych) wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 23 lutego 2012 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od P. R. (1) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 4.219,00 zł (cztery tysiące dwieście dziewiętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Małgorzata Stryjecka

Sygn. akt XVI GC 541/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 lutego 2012 r. (...) sp. z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od P. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) (dalej: P. R. (1)) kwoty 36.039,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powodowa spółka wskazała, iż łączyła ją z (...) sp. z o.o. umowa faktoringowa na mocy której stała się właścicielem wierzytelności (...) sp. z o.o. w stosunku do pozwanego. Wskazała, iż pozwany zobowiązany był do uiszczenia na jej rzecz należności wynikającej z faktury nr (...) wystawionej w dniu 24 stycznia 2011 r. na kwotę 36.039,00 zł. Pomimo skierowania do pozwanego wezwania do zapłaty zostało ono pozostawione bez odpowiedzi. Powódka wskazała ponadto, iż pozwany pokwitował odbiór loginu i hasła do aplikacji (...) 24, w którym oświadczył, iż będzie dokonywał potwierdzeń odbioru towaru/usługi bez zastrzeżeń przez wskazany system. W dniu 24 stycznia 2011 r. potwierdził natomiast prawdziwość i prawidłowość wystawienia faktury nr (...) oraz odbiór towaru/usługi bez zastrzeżeń jakościowych i ilościowych. Przedmiotowe potwierdzenie zostało zaś wysłane z adresu mailowego należącego do pozwanego (pozew k. 2-3).

Nakazem zapłaty z dnia 14 marca 2012 r. wydanym w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w W. XVI Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt XVI GNc 1120/12, nakazano pozwanemu

P. R. (1) zapłacić na rzecz powódki (...) sp. z o.o. kwotę 36.039,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lutego 2012 r. do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu w wysokości 2.868,00 zł (nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 22).

Pozwany P. R. (1) skutecznie złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu. Wskazał, iż łączyła go z (...) sp. z o.o. umowa ramowa o współpracy, w której ustalono m.in. iż harmonogram płatności za wykonane prace będzie określany indywidualnie, co odnosiło się także do terminu zapłaty za fakturę nr (...). Podniósł, iż system (...) 24 został wyłączony w dniu 4 lipca 2011 r. co spowodowało, że nie było możliwości realizacji umowy między (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. oraz weryfikacji zdarzeń przeszłych. Wskazał także, iż (...) sp. z o.o. prosiła o nie realizowanie żadnych operacji finansowych na konto (...) sp. z o.o. bez zgody (...) sp. z o.o. oraz, że poinformowała go, iż płatności należy bezpośrednio przekazywać na podane konto bankowe lub gotówką w kasie (...) sp. z o.o. Wskazał ponadto, iż pod wpływem informacji o błędach w rozliczeniach między (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. ustalił z (...) sp. z o.o., że płatności będą dokonywane bezpośrednio do (...) sp. z o.o. zgodnie z umową ramową o współpracy (sprzeciw k. 26-28).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 sierpnia 2010 r. (...) sp. z o.o. w W. zawarła umowę faktoringową nr (...) z (...) sp. z o.o. w W. na podstawie której jako faktor zobowiązała się w sposób stały do świadczenia na rzecz (...) sp. z o.o. jako faktoranta usług faktoringowych bez przejęcia ryzyka, na zasadach określonych w Regulaminie Świadczenia Usług (...) bez Przejęcia Ryzyka. Z Regulaminu wynikało zaś, iż faktor zobowiązany był do świadczenia na rzecz faktoranta usług faktoringowych polegających w szczególności na nabywaniu i dokonywaniu wykupu wierzytelności faktoranta wobec kontrahentów, na warunkach określonych w Umowie oraz Regulaminie. Zgodnie z § 2 ust. 2 Regulaminu faktorant zobowiązany był do nabywania i dokonywania wykupu wierzytelności faktoranta wobec kontrahentów; dokonywania wypłaty środków z tytułu finansowania wykupionych wierzytelności; monitorowania i egzekwowania od kontrahentów spłat wierzytelności, w tym kierowania upomnienia do kontrahentów, którzy nie regulowali płatności w terminie; prowadzenia dochodzenia spłaty wierzytelności na drodze sądowej oraz do bieżącego udzielania faktorantowi informacji o świadczonych usługach za pośrednictwem (...) 24. Umowa zawarta została na czas nieokreślony (dowód: umowa faktoringowa nr (...) k. 11-12, Regulamin Świadczenia Usług (...) bez Przejęcia Ryzyka k. 109-120).

Zgodnie z § 2 ust. 5 umowy faktoringowej nr (...) sp. z o.o. nabywała wierzytelności (...) sp. z o.o. w momencie ich powstania. (...) sp. z o.o. była zobowiązana przedstawiać (...) sp. z o.o. wszystkie wierzytelności przysługujące jej względem kontrahentów, które powstały od daty zawarcia przedmiotowej umowy oraz przed jej zawarciem. Ustalono także, że (...) sp. z o.o. w celu wykonywania umowy miała korzystać z systemu (...) 24, a w szczególności zobowiązana była do przysyłania zestawień wierzytelności drogą elektroniczną za pośrednictwem przedmiotowego systemu. Faktury wprowadzone do systemu były następnie zatwierdzane do realizacji przez kontrahentów (...) sp. z o.o. Odnośnie warunków finansowania ustalono, iż będzie ono następować na podstawie wierzytelności zarejestrowanych w systemie (...) 24 po ich potwierdzeniu przez kontrahentów za pomocą systemu (...) 24. (...) sp. z o.o. miała zaś przysyłać kontrahentom loginy do systemu wraz z zawiadomieniem o cesji wierzytelności (dowód: umowa faktoringowa nr (...) k. 11-12, wyjaśnienia P. R. (1) k. 164).

Na mocy wskazanej umowy faktoringowej nr (...) sp. z o.o. nabyła od (...) sp. z o.o. m.in. wierzytelności w stosunku do P. R. (1) (dowód: umowa faktoringowa nr (...) k. 11-12).

(...) sp. z o.o. łączyła z P. R. (1) umowa ramowa o współpracy z dnia 1 grudnia 2007 r. na mocy, której (...) sp. z o.o. świadczyła na rzecz P. R. (1) usługi doradztwa w zakresie rozwoju systemów informatycznych; wykonywania analiz procesów gospodarczych; wykonywania projektów systemów informatycznych; wykonywania oprogramowania komputerowego; wykonywania dokumentacji projektowej; wdrażania systemów informatycznych; szkolenia użytkowników systemów informatycznych; zarządzania projektami; zarządzania projektami unijnymi. W

umowie tej strony postanowiły, iż harmonogram prac oraz harmonogram płatności określany będzie indywidualnie (dowód: umowa ramowa o współpracy k. 29-35).

P. R. (1) w dniu 22 września 2010 r. pokwitował odbiór loginu i hasła do aplikacji (...) 24. W pokwitowaniu oświadczył, iż w związku z zawartą pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. umową faktoringową i uzyskaniem dostępu do systemu komputerowego (...) 24 będzie dokonywał potwierdzeń odbioru od faktoranta usługi/towaru bez zastrzeżeń w systemie (...) 24. Oświadczył ponadto, iż na wypadek sporu uznaje wydruki z systemu (...) 24 podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania (...) sp. z o.o. za wystarczający i niepodważalny dowód odbioru usługi/towaru bez zastrzeżeń. Poprzez system faktoringowy P. R. (1) sprawdzał, która faktura zgłoszona jest do faktoringu. W ramach współpracy z (...) sp. z o.o. był także przez nią informowany telefonicznie, o tym które należności będą faktoringowane (dowód: pokwitowanie odbioru loginu i hasła do aplikacji (...) 24 dla kontrahenta k. 14, zeznanie P. R. (1) k. 164).

W systemie faktoringowym (...) 24 często pojawiały się błędy polegające m.in. na tym, że pojawiały się w nim numery faktur nie zgłoszonych do rejestracji przez (...) sp. z o.o., korzystający z systemu nie widzieli także niektórych faktur, które były zgłoszone. Pojawiały się także problemy z zatwierdzaniem zgłoszonych wierzytelności. Zdarzały się również sytuacje, że system nie działał przez kilka dni. (...) sp. z o.o. w zakresie korzystania z przedmiotowego systemu miała przydzieloną od (...) sp. z o.o. opiekę jej pracownika, z którym miała się kontaktować w razie problemów. W związku z awariami systemu (...) sp. z o.o. poprosiła swoich kontrahentów by wpłacali należności na jej konto. Wstrzymała praktycznie wszystkie rozliczenia i nie wysyłała od kwietnia 2011 r. faktur do (...) sp. z o.o. Mimo problemów we współpracy nie rozwiązano umowy faktoringowej (dowód: zeznania G. R. K. 78-80, zeznania P. R. (1) k. 164-166).

Z rozliczenia spłaconych wierzytelności wykupionych od (...) sp. z o.o. od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 17 lutego 2012 r. wynika, iż P. R. (1) dokonywał płatności na rachunek (...) sp. z o.o. (dowód: wydruk z systemu (...) 24 k. 16-17).

Z tytułu umowy ramowej współpracy z dnia 1 grudnia 2007 r. (...) sp. z o.o. wystawiła w dniu 24 stycznia 2011 r. na rzecz P. R. (2) fakturę VAT nr (...) na kwotę 36.039,00 zł. W fakturze tej wskazano, iż zapłata ma nastąpić na rachunek bankowy (...) S.A. Faktura określała termin płatności na dzień 25 marca 2011 r. Jednakże wskutek ustaleń między pozwanym a przedstawicielami (...) sp. z o.o. termin płatności wskazanej faktury został odroczonej o około 2 – 3 miesiące (dowód: faktura VAT k. 12, zeznania G. R. k. 78-80, zeznania P. R. (1) k. 164-166).

W dniu 25 stycznia 2011 r. P. R. (1) potwierdził prawdziwość i poprawność wystawienia wskazanej faktury VAT nr (...). Potwierdził także odbiór towaru/usługi od (...) sp. z o.o. bez zastrzeżeń jakościowych i ilościowych. Potwierdzenie to zostało wysłane z adresu mailowego: biuro@net-art.eu (dowód: wydruk z systemu (...) 24 k. 15).

Pismem z dnia 26 kwietnia 2011 r. (...) sp. z o.o. skierowała do P. R. (1) ostateczne wezwanie do zapłaty łącznej kwoty 137.391,00 zł wynikającej ze wyszczególnionych w wezwaniu faktur VAT, w tym m.in. kwoty 36.039,00 zł wraz z odsetkami wynikającej z faktury VAT nr (...), w terminie 2 dni (dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 18-19).

Pismem z dnia 29 kwietnia 2011 r. (...) sp. z o.o. przeprosiła P. R. (1) za niedogodności związane z wybraną formą finansowania. Jednocześnie poinformowała go, iż (...) sp. z o.o. została poinformowana o łączącej (...) sp. z o.o. i P. R. (1) umowie ramowej o współpracy oraz o warunkach płatności (...) na rzecz (...) sp. z o.o. oraz że (...) sp. z o.o. zgodził się na przesunięcia płatności zgodnie z umową. Wskazała ponadto, iż w pełni zobowiązuje się do odpowiedzialności finansowej za rozliczenia między (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. dotyczące faktur wystawionych dla (...) sp. z o.o. Poinformowała ponadto P. R. (1), by nie obawiał się regresu w stosunku do niego oraz jakichkolwiek skutków prawnych, gdyż (...) sp. z o.o. oświadczyła, że ostateczny regres za wierzytelności spoczywa na (...) sp. z o.o. (dowód: pismo z dnia 19.04.2011 r. k. 37).

Pismem z dnia 8 lipca 2011 r. skierowanym do (...) sp. z o.o. poinformowała go, że system (...) został wyłączony od dnia 4 lipca 2011 r., co spowodowało iż nie ma możliwości realizacji umowy faktoringowej łączącej ją z (...) sp. z o.o. a także weryfikacji zdarzeń przeszłych. Wobec powyższego skierowała do P. R. (1) prośbę by nie realizował żadnych

operacji finansowych na konto (...) sp. z o.o. bez jej zgody. Jednocześnie poinformowała, iż płatności należy kierować na jej konto lub gotówką w kasie spółki (dowód: pismo z dnia 08.07.2011 r. k. 36).

Z uwagi na nieuregulowanie wskazanej należności przez (...) sp. z o.o. wystąpiła z żądaniem zasądzenia dochodzonej kwoty na drogę sądową (pozew k. 2-3).

Stan faktyczny w sprawie Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, twierdzeń stron co do okoliczności niespornych, faktów wprost przyznanych przez strony oraz zeznań świadka oraz dowodu z przesłuchania strony pozwanej. Autentyczność złożonych w sprawie dokumentów przez strony nie była w trakcie postępowania kwestionowana, a Sąd z urzędu również nie dopatrywał się do tego podstaw. Powyższe dokumenty stanowiły natomiast jedynie dokumenty prywatne i w ocenie Sądu były one wiarygodne aczkolwiek dokumenty prywatne nie korzystają z domniemań zawartych w treści art. 244 k.p.c. (domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nich zawartych), jak ma to miejsce w przypadku dokumentów urzędowych a jedynie – poza domniemaniem autentyczności – korzystają z domniemania wyłączającego potrzebę dowodu, że osoba, która dokument podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1982 r., sygn. akt III CRN 65/82). Niemniej okoliczność ta sama przez się nie oznacza, że nie ma on jakiegokolwiek mocy dowodowej. Materialna moc dowodowa dokumentu prywatnego zależy od jego treści merytorycznej. O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga Sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny rodowod (por. art. 233 k.p.c; też. K. Knoppek: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, Pip 1988, nr 5).

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom przesłuchanego w sprawie świadka G. R. – prezesa zarządu (...) sp. z o.o. - gdyż zostały złożone w sposób szczerzy, bez woli zatajania czegokolwiek czy też prezentowania przebiegu zdarzeń w sposób wyraźnie korzystny dla jednej ze stron procesu, a ponadto były spójne i logiczne oraz znajdowały oparcie w dokumentach przyjętych za podstawę dokonywania ustaleń faktycznych oraz były zgodne z dowodem z przesłuchania strony pozwanej. Świadek zeznał m.in., iż od początku współpracy z (...) sp. z o.o. pojawiały się problemy, spółka miała duży bałagan w rozliczaniu faktur, system informatyczny, którym się posługiwała zawierał błędy, zdarzało się również, iż przez kilka dni nie działał. Świadek potwierdził, iż w związku z przedmiotowymi awariami spółka poprosiła swoich kontrahentów, aby wszelkie należności wpłacali na konto spółki, potwierdził, iż taką informację wysłał także do P. R. (2). Wskazał, iż od kwietnia 2011 r. nie przedstawiał faktur (...) sp. z o.o., a ponadto, że za wszystkie faktury wystawione w okresie od lutego 2011 r. spółka otrzymała zapłatę od swoich kontrahentów, w związku z czym również faktura złożona do akt też musiała być zapłacona, na co spółka jest w posiadaniu dowodu wpłaty. W tym zakresie wskazać jednak należy, iż twierdzenie świadka o zapłacie przez pozwanego faktury objętej sporem nie zostało w żaden sposób wykazane. W szczególności pozwany nie przedstawił żadnego dowodu uregulowania należności wynikającej z przedmiotowej faktury, w związku z czym Sąd uznał tę okoliczność za nieudowodnioną.

Sąd przesłuchał także w sprawie stronę pozwaną P. R. (1), który potwierdził m.in. istnienie problemów w funkcjonowaniu systemu informatycznego (...) oraz błędy w rozliczeniach między (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o., a także fakt otrzymania od (...) sp. z o.o. informacji o konieczności regulowania należności na jej rachunek bankowy. W tym zakresie wyjaśnienia te są zgodne z zeznaniami G. R. oraz wzajemnie się z nimi uzupełniają. Podobnie jak w przypadku zeznań wskazanego świadka tak i w odniesieniu do twierdzeń pozwanego o uregulowaniu należności wynikającej ze spornej faktury Sąd uznał twierdzenia te za nieudowodnione. W pozostałym zakresie Sąd dał wiarę wyjaśnieniom strony pozwanej, gdyż w ocenie Sądu były one logiczne i spójne, a ponadto zgodne z zeznaniami przesłuchanego w sprawie świadka.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezsporny w niniejszej sprawie był fakt zawarcia przez stronę powodową umowy faktoringu z (...) sp. z o.o. Poza sporem było także to, że (...) sp. z o.o. miała w stosunku do P. R. (1) wierzytelność wynikającą z faktury VAT nr (...) na kwotę 36.039,00 zł. Bezsporny był także fakt zawiadomienia strony pozwanej o przelewie wierzytelności. Istota

niniejszego sporu sprowadzała się natomiast do tego, czy (...) sp. z o.o. mogła, mimo zawiadomienia pozwanego o przelewie wierzytelności, żądać od niego zapłaty kwoty wynikającej z faktury objętej faktoringiem.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do umowy faktoringu. Jest to umowa nienazwana o mieszanym charakterze, albowiem łączy w sobie elementy cesji wierzytelności, dyskonta wierzytelności, umowy sprzedaży i umów o świadczenie usług (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2012 r., I CSK 56/12, LEX nr 12325950). Pojęciem faktoringu obejmuje się transakcje polegające na nabywaniu wierzytelności, głównie jeszcze niewymagalnych, od podmiotów gospodarczych (faktorantów), głównie z umów o dostawę towarów lub o świadczenie usług. Skutkiem prawnym zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności przez przedsiębiorcę (cedenta, faktoranta) jest przelew wierzytelności na faktora (cesjonariusza) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2003 r., V CKN 218/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 118). Z tego względu do umowy faktoringu znajdują zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego o przelewie wierzytelności art. 509 k.c. i następne, w szczególności art. 512 i 513 k.c. Przelew wierzytelności polega zaś na przeniesieniu prawa przysługującego wierzycielowi do żądania od dłużnika, aby spełnił świadczenie. Istotne przy tym jest, aby wierzytelność istniała oraz aby cedent był uprawniony do rozporządzania nią. Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Według § 2 tego przepisu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Stosownie do treści art. 512 k.c. dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem. Zgodnie zaś z art. 513 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wszelkie zarzuty, jakie miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Należy więc wskazać, iż uzyskana przez dłużnika informacja o zawarciu umowy przelewu wystarcza, aby dłużnik powziął wiadomość o tym, że cedowana wierzytelność opuszcza sferę prawną cedenta. W związku z powyższym późniejsze porozumienia dłużnika z cedentem, zmieniające umowę, z której wynika przelana wierzytelność, zawarte bez zgody cesjonariusza, wywiera skutki między dłużnikiem a cesjonariuszem, tylko jeżeli dłużnik w chwili zawarcia tego porozumienia nie wiedział o przelewie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2007 r., IV CSK 160/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 141).

Wskazać zatem należy, iż podstawowy skutek umowy faktoringu jest tożsamy ze skutkiem zwykłego przelewu, a więc polega na przejściu wierzytelności z majątku faktoranta do majątku faktora. Tym samym następuje zmiana wierzyciela i w miejsce zbywcy wchodzi faktor będący następcą prawnym (sukcesorem) zbywcy. Przelana wierzytelność nie zmienia swojej istoty, zachowuje tożsamość. (...) nabywa to samo prawo podmiotowe, które wcześniej przysługiwało zbywcy, a więc korzysta z tych samych uprawnień, które wcześniej miał jego poprzednik. Nabywca zaś staje się podmiotem wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia, czy też ewentualnego rozporządzania nią. Poprzedni wierzyciel zostaje wykluczony ze stosunku zobowiązaniowego i nie może skutecznie domagać się zapłaty na swoją rzecz.

W niniejszej sprawie strona powodowa jako faktor nabyła od faktoranta (...) sp. z o.o. wierzytelności przysługujące faktorantowi od kontrahentów, które powstały od daty zawarcia umowy faktoringowej oraz przed datą jej zawarcia. Wśród tych wierzytelności znalazły się wierzytelności wobec strony pozwanej z tytułu zawartej przez nią umowy ramowej o współpracy z dnia 1 grudnia 2007 r. Należy przy tym podkreślić, że strona pozwana w żaden sposób nie kwestionowała ważności i skuteczności umowy faktoringu, podobnie jak nabycia w jej ramach wierzytelności dochodzonej pozwem. Strona pozwana nie kwestionowała także istnienia samej wierzytelności oraz jej wysokości. Nie zaprzeczyła także, że została zawiadomiona o przelewie.

Strona pozwana dowiedziała się o przelewie wierzytelności z chwilą pokwitowania w dniu 22 września 2010 r. odbioru loginu i hasła do aplikacji (...) 24. W pokwitowaniu tym pozwany oświadczył, iż w związku z zawartą pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. umową faktoringową i uzyskaniem dostępu do systemu komputerowego (...) 24 będzie dokonywał potwierdzeń odbioru od faktoranta usługi/towaru bez zastrzeżeń w systemie (...) 24. Dokument ten zatem wprost wskazywał, iż (...) sp. z o.o. zawarła ze stroną powodową umowę faktoringu. Zaś z potwierdzenia w dniu 24

stycznia 2011 r. w systemie (...) 24 prawdziwości i poprawności wystawienia faktury VAT nr (...) na kwotę 36.039,00 zł oraz potwierdzenia odbioru towaru/usługi bez zastrzeżeń jakościowych i ilościowych wynika, iż pozwany wiedział, iż wierzytelność objęta przedmiotową fakturą była przedmiotem cesji. Również na doręczonej stronie pozwanej fakturze VAT widniała wzmianka o tym, iż płatność ma nastąpić przelewem na rachunek bankowy strony powodowej. Z zestawienia rozliczenia spłaconych wierzytelności wykupionych od (...) sp. z o.o. od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 17 lutego 2012 r. wynika także, że P. R. (1) dokonywał płatności na rachunek (...) sp. z .o.o., nie wnosząc zastrzeżeń co do ich przedstawiania powodowi do wykupu. Ponadto - jak zostało wskasane powyżej - pozwany nie zakwestionował faktu poinformowania go o dokonanych przelewach wierzytelności.

W tym miejscu wskazać należy, iż zawiadomienie dłużnika o przelewach należy kwalifikować jako oświadczenie wiedzy. Wywiera ono skutek przewidziany w art. 512 k.c. z chwilą dojścia do dłużnika w sposób umożliwiający mu zapoznanie się z jego treścią. Od tej chwili spełnienie przez dłużnika świadczenia do rąk nabywcy wierzytelności powoduje wygaśnięcie jego zobowiązania, choćby umowa przelewu była nieważna lub pozbawiona skutków prawnych, chyba że w chwili spełnienia świadczenia wiedział on o jej nieważności lub nieskuteczności. Natomiast świadczenie przez dłużnika działającego w złej wierze na rzecz osoby nieuprawnionej nie zwalnia go z obowiązku świadczenia na rzecz nabywcy wierzytelności, nie powoduje bowiem jej wygaśnięcia. Takie świadczenie nie wywiera bowiem skutków w stosunku do nabywcy (cesjonariusza).

Pozwany nie regulując należności wynikającej ze spornej faktury powoływał się na otrzymane od (...) sp. z o.o. pisma, w których spółka zapewniała, iż ponosi pełną odpowiedzialność za terminowość rozliczeń z (...) sp. z o.o. oraz informowała, że system (...), który służył do rejestracji zdarzeń związanych z rozliczeniami między (...) sp. z o.o. a pozwanym, został w dniu 4 lipca 2011 r. wyłączony, co spowodowało niemożność realizacji umowy faktoringu oraz niemożność weryfikacji zdarzeń przeszłych. W piśmie z dnia 8 lipca 2011 r. (...) sp. z o.o. prosiła zaś o nie realizowanie żadnych operacji finansowych na rachunek bankowy strony powodowej bez jej zgody, poinformowała także by wszelkie płatności przekazywać bezpośrednio na jej rachunek bankowy lub gotówką w kasie spółki. Ponadto przesłuchany w charakterze strony pozwanej P. R. (1) wskazywał, iż przez cały okres użytkowania przez niego systemu (...) pojawiały się błędy polegające m.in. na tym, że niektóre faktury zgłoszone do rejestracji nie pojawiały się w systemie, były także problemy z zatwierdzaniem zgłoszonych wierzytelności. W tym miejscu wskazać należy, iż pozwany pomimo otrzymywania informacji o wskazanej treści od (...) sp. z o.o. z jednej strony, a kierowanymi do niego wezwaniami do zapłaty od (...) sp. z o.o. z drugiej strony nie przedsięwziął żadnych kroków mających na celu wyjaśnienie zachodzących rozbieżności. Podnieść należy, iż dłużnik mający wątpliwości co do tego, czy przelew wierzytelności jest ważny, aby wzmocnić swoją ochronę, powinien żądać od zbywcy potwierdzenia na piśmie informacji o dokonanych przelewach lub podjąć inne kroki zmierzające do wyjaśnienia tej okoliczności. Jak wskazał Sąd A. w G. w wyroku z dnia 14 kwietnia 1994 r. sygn. akt I ACr 178/94: "Dłużnik nie ma obowiązku już tylko na podstawie doniesienia cesjonariusza uiszczyć jemu zapłatę. Powinien zbadać, kto występuje w charakterze cesjonariusza, zaś w wypadku wątpliwości, np. w razie niedostatecznego wykazania cesji albo kolizji między kilku pretendencjami, złożyć, dla uniknięcia niebezpieczeństwa zarzutu spełnienia świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej do jego przyjęcia (art. 452 k.c.), dłużną sumę do depozytu sądowego (art. 467 pkt 1, 3 k.c.)." W ocenie Sądu pozwany nie dochował należytej staranności nie weryfikując oświadczeń (...) sp. z o.o. w sytuacji obowiązywania w dalszym ciągu umowy faktoringu oraz braku jakiegokolwiek informacji od strony powodowej o problemach w jej realizacji, choćby poprzez złożenie dłużnej sumy do depozytu sądowego.

Reasumując, uznać należy, iż pozwany odmawiając spełnienia świadczenia wynikającego z faktury VAT nr (...) na rzecz (...) sp. z o.o. działał w złej wierze. Wyrażone w art. 7 k.c. domniemanie dobrej wiary zostało obalone przez stronę powodową poprzez wykazanie, iż pozwany został skutecznie zawiadomiony o przelewach wierzytelności wynikającej ze spornej faktury. W tej sytuacji pozwany, od chwili zawiadomienia go o przelewach, zobowiązany był do świadczenia do rąk nabywcy wierzytelności. (...) sp. z o.o. stała się podmiotem wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia. Zaś poprzedni wierzyciel został wykluczony ze stosunku zobowiązaniowego i nie mógł skutecznie domagać się zapłaty na swoją rzecz. Na pozwanym ciążył taki obowiązek mimo zapewnień ze strony (...)

sp. z o.o. o konieczności regulowania należności na jej rachunek bankowy. Takie oświadczenia spółki należało uznać za pozbawione jakichkolwiek skutków prawnych z uwagi na obowiązującą strony ważną umowę faktoringu.

Na marginesie wskazać należy, iż pozwany nie przedstawił żadnego dowodu mającego wykazać, iż uregulował należność wynikającą ze spornej faktury do rąk poprzedniego wierzyciela. W tej sytuacji istotne znaczenie miało jedynie ustalenie, czy doszło do skutecznego przelewu wierzytelności, a zatem czy powódka nabyła wierzytelność w sposób ważny i czy przysługuje jej roszczenie o zapłatę wobec dłużnika. W niniejszej sprawie okoliczność, iż (...) sp. z o.o. łączyła z (...) sp. z o.o. umowa faktoringu, na mocy której strona powodowa nabyła wierzytelności (...) sp. z o.o. wobec jej kontrahentów, w tym m.in. wobec pozwanego nie była przedmiotem sporu między stronami. Strony nie kwestionowały także ważności przedmiotowej umowy oraz faktu jej obowiązywania w dalszym ciągu. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i do dnia dzisiejszego nie została rozwiązana. Skutkiem zawartej umowy było wyłączenie (...) sp. z o.o. ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał ją z pozwanym, zaś uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia była wyłącznie strona powodowa.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności na podstawie art. 535 k.c. w zw. z art. 509 k.c. i z art. 512 k.c. powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Podstawą zasądzenia odsetek ustawowych był zaś przepis art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona należą się odsetki ustawowe. Odsetek można domagać się za opóźnienie w zapłacie a więc dopiero od następnego dnia po terminie wymagalności roszczenia. Termin spełnienia świadczenia został określony w ostatecznym wezwaniu do zapłaty z dnia 26 kwietnia 2011 r. Jednakże pozwany żądał zasądzenia odsetek w wysokości ustawowej dopiero od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 23 lutego 2012 r. (data nadania pozwu), wobec czego Sad uwzględnił żądanie pozwu w tym zakresie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Przedmiotowe powództwo zostało uwzględnione w całości, a zatem na pozwanym P. R. (1) ciąży obowiązek zwrotu stronie powodowej kosztów procesu, które poniosła ona w związku ze swym udziałem w sprawie. Dlatego zasadnym było w punkcie drugim wyroku zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki (...) sp. z o.o. kwoty 4.219,00 zł, na którą to złożyły się: opłata od pozwu w wysokości 1.802,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400,00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł. Koszt wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony powodowej będącego radcą prawnym ustalono na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.